

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ПІДМОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ

Практичне, ефективне та професійно адекватне використання іноземної мови передбачає не механічне збільшення терміну вивчення іноземної мови, та виділення більшої кількості занять, і навіть не вертикальне вивчення мови від початкового рівня А1 до висот рівня С1 чи С2. Вагомою передумовою навчання ефективній комунікації є використання у початковому процесі підручників чи НМК різного спрямування. Для всебічної підготовки студента слід відбирати та поєднувати вивчення загальної мови (GE), мови для ділового спілкування (BE) та мови для спеціальних цілей (ESP).

Мова для спеціальних цілей базується на мовних засобах характерних для видів діяльності, характерних для конкретної професійної сфери чи дисципліни. Згідно до положень Хатчінсона та Ватерса: "ESP - це підхід чи метод до викладання мови, при якому всі рішення щодо змісту та методу базуються на причинах вивчаючого, які спонукають його до опанування мовою", Дудлі-Еванс та Сент Джон модифікували визначення ESP та виділили абсолютні та варіативні характеристики.

Абсолютні ознаки ESP: 1) відповідність специфічним потребам вивчаючого; 2) залучення методики та видів діяльності тієї дисципліни, яку вона обслуговує; 3) сконцентрованість на тих мовних засобах, навичках, дискурсі та жанрах, які адекватні цій діяльності. Варіативні ознаки ESP - це 1) конструювання у відповідності до конкретної дисципліни чи дисциплін; 2) використання за певних навчальних умов методики відмінної від тієї, яка застосовується при вивченні загальної мови; 3) призначення для дорослих на рівні вищої школи, в ситуаціях професійної роботи, або без відриву від виробництва; 4) високий рівень студентів (B1- C1); 5) засвоєння базових мовних знань, хоч ця риса характерна лише для початківців.

Англійська для ділового спілкування стоїть дещо окремо від мови для особливих цілей, хоча здебільшого вона розглядається в контексті ESP, поділяючи їх ознаки та елементи вивчення. М. Елліс та С.Джонсон, вважаючи, що BE є одним з ESP, все ж вирізняють ділову мову з поміж інших ESP тому, що вона поєднує специфічний зміст (відповідно до конкретної професійної сфери) та загального змісту (відносно до загальних мовленнєвих вмінь ефективної комунікації). Щоб подолати це протиріччя, ряд методистів виділяють власне ділову англійську мову (BEP) та ділову англійську мову (BE). Якщо BEP все ж можна вважати однією з ESP, то в цілому ділова мова охоплює всі сфери: загальну мову, власне мову для ділового спілкування та мови для спеціальних цілей.

Вважаємо за доцільне при викладанні іноземної мови у виші розмежовувати загальну мову, мову для ділового спілкування, та мову для спеціальних цілей для їх ефективного поєднання. Нам бачиться, що при викладанні мови в межах дуже інтенсивного курсу можливе їх поєднання. Якщо ж курс іноземної мови є тривалим доцільним буде їх розмежування та поступове вивчення. Починати слід безумовно з GE, а потім переходити до BE, якщо студент економічного профілю, і нарешті завершувати ESP. Студентів же інших професій слід на другому етапі навчати ESP, а потім BE.

Література

1. Тарнапольський О.Б., Кожушко С.П. Методика обучения языку для делового общения. – Киев. Ленвит, 2004. - 192 p.
2. Hutchinson N., Waters A. English for Specific Purposes: A learner -centered approach. – Cambridge: CUP, 1987. - 183 p.
3. Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes. – К.: The British Council.- 2001- 245 p.